

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 21.06.1973, sp. zn. 7 Tz 22/73, ECLI:CZ:NS:1973:7.TZ.22.1973.1

Číslo: 13/1974

Právní věta: Sdělení obvinění ve smyslu § 169 písm. a) tr. ř. je rozhodnutím. Vyhledávací orgán je nevydává ve formě usnesení, nýbrž je činí buď tím, že obviněnému ústně sdělí obvinění nejpozději na počátku jeho prvního výslechu a učiní o tom záznam do protokolu, nebo tím, že písemně vyhotoví sdělení obvinění. Jestliže sdělení obvinění se stane písemně, přerušuje se promlčení trestního stíhání podle § 67 odst. 3 písm. a) tr. zák. již tím okamžikem, kdy vyhledávací orgán písemně vyhotoví sdělení obvinění a nikoli teprve doručením takového sdělení obviněnému.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 21.06.1973

Spisová značka: 7 Tz 22/73

Číslo rozhodnutí: 13

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Promlčení trestního stíhání, Sdělení obvinění

Předpisy: 140/1961 Sb. § 67 odst. 3 písm. a 141/1961 Sb. § 32

§ 119 odst. 2

§ 161 odst. 2

§ 163 odst. 1

§ 169 písm. a

§ 176 odst. 1

§ 62

§ 63

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 13/1974 sb. rozh.

Sdělení obvinění ve smyslu § 169 písm. a) tr. ř. je rozhodnutím. Vyhledávací orgán je nevydává ve formě usnesení, nýbrž je činí buď tím, že obviněnému ústně sdělí obvinění nejpozději na počátku jeho prvního výslechu a učiní o tom záznam do protokolu, nebo tím, že písemně vyhotoví sdělení obvinění. Jestliže sdělení obvinění se stane písemně, přerušuje se promlčení trestního stíhání podle § 67 odst. 3 písm. a) tr. zák. již tím okamžikem, kdy vyhledávací orgán písemně vyhotoví sdělení obvinění a nikoli teprve doručením takového sdělení obviněnému.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR z 21. 6. 1973 sp. zn. [7 Tz 22/73.](#))

Rozsudkem okresního soudu v Ostravě ze dne 3. února 1972 sp. zn. 10 Ta 92/71 byl obviněný uznán vinným trestným činem neoprávněného užívání věci z majetku v socialistickém vlastnictví podle § 133 odst. 1 tr. zák., jehož se dopustil tím, že dne 27. 10. 1968 provedl bez povolení oprávněné osoby jízdu svěřeným automobilem, přičemž během jízdy havaroval. K odvolání obviněného krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 11. prosince 1972 sp. zn. 3 To 657/72 zrušil rozsudek okresního soudu a trestní stíhání z důvodu § 11 odst. 1 písm. b/ tr. ř. zastavil vycházející z názoru, že promlčení se přerušuje teprve doručením sdělení obvinění, což se v daném případě stalo po uplynutí tříleté promlčecí doby.

K stížnosti pro porušení zákona zrušil Nejvyšší soud ČSR usnesení krajského soudu a přikázal mu, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Z ustanovení § 163 odst. 1 tr. ř. ve znění novely č. 57/1965 Sb. plyne, že vyšetřovatel vydá usnesení, že se určitá osoba stíhá jako obviněný, je-li na podkladě zjištěných skutečností dostatečně odůvodněn závěr, že trestný čin byl spáchán touto osobou. Proti tomuto usnesení je přípustná stížnost (§ 141 odst. 2 první věta tr. ř.), jež nemá odkladný účinek (§ 141 odst. 3 tr. ř.), takže vyšetřovatelem vydané usnesení je vykonatelné ihned (§ 140 odst. 2 tr. ř.), tj. dnem vydání usnesení o vznesení obvinění. Tím dnem se též přerušuje promlčení trestního stíhání, bylo-li usnesení vydáno v průběhu promlčecí doby. Účinek uvedený v § 67 odst. 3 písm. a/ tr. zák. v tomto případě tedy nenastává až oznámením usnesení obviněnému podle § 163 odst. 3 tr. ř.

Podle § 169 tr. ř. ve znění novely č. 57/1965 Sb. postupuje se ve vyhledávání podle ustanovení trestního řádu o vyšetřování mimo jiné s touto odchylkou, že obvinění sdělí vyhledávací orgán obviněnému nejpozději na počátku jeho prvního výslechu, o čemž pak učiní záznam do protokolu, jehož opis zašle nejpozději do 48 hodin prokurátorovi.

Z ustanovení § 169 tr. ř. plyne, že sdělení obvinění musí mít stejný obsah jako usnesení o vznesení obvinění vyšetřovatelem, tedy takový obsah, jaký je uveden v § 163 odst. 2 tr. ř. ve znění novely č. 57/1965 Sb.

Ze slov „nejpozději na počátku prvního výslechu (obviněného)“, lze vyvodit, že sdělení obvinění vyhledávacím orgánem se může stát i dříve než při prvním výslechu, a to písemně, jak tomu bylo v daném případě.

Podle § 119 odst. 2 tr. ř. prokurátor, vyšetřovatel a vyhledávací orgán rozhodují usnesením, jestliže zákon nestanoví jinak. Jinou formou než usnesením rozhoduje např. prokurátor, když podává obžalobu (§ 176 odst. 1 tr. ř.).

Se zřetelem na ustanovení § 169 písm. a/ tr. ř. rozhoduje jinou formou též vyhledávací orgán, tj. sdělením obvinění, je-li na podkladě zjištěných skutečností dostatečně odůvodněn závěr, že byl spáchán určitou osobou některý trestný čin uvedený v § 168 odst. 1 tr. ř. Odchylka od ustanovení § 163 odst. 1 tr. ř. v případě § 169 písm. a/ tr. ř. spočívá tedy v tom, že vyhledávací orgán nevydává sdělení obvinění ve formě usnesení; sdělení obvinění tím však nepřestává být rozhodnutím. Rozhodli vyhledávací orgán v daném případě, že obvinění bude obviněnému sděleno písemně a sdělení též písemně vyhotovil dne 18. 10. 1971, nastal účinek přerušování promlčení ve smyslu § 67 odst. 3 písm. a/ tr. zák. ve znění novely č. 56/1965 Sb. uvedeným dnem. Sdělení obvinění se od vydání usnesení vyšetřovatelem podle § 163 odst. 1 tr. ř. ve znění novely odlišuje jen zmíněnou formou a tím, že proti sdělení obvinění není přípustná stížnost, v jiných směrech však nikoliv. Nelze proto v případě § 169

písm. a/ tr. ř. vázat účinky přerušení promlčení na doručení písemného sdělení obvinění podle § 63 odst. 2, resp. podle § 62 odst. 4 tr. ř.

Z ustanovení § 63 odst. 3 písm. c/ tr. ř. plyne, že vyhledávací orgán může nařídit, že doručovanou zásilku nelze podle § 63 odst. 3 tr. ř. uložit. Stanovisko, které zaujal krajský soud v napadeném usnesení, by pak znamenalo, že při neznámém pobytu obviněného nebo u obviněného, který se skrývá, nemohl by pachatel být stíhán na základě nedoručeného písemného sdělení vyhledávacího orgánu jako obviněný.

Stanovisko zaujaté krajským soudem v napadeném usnesení by vedlo dále k tomu, že otázka, zda bude zachována doba uvedená v § 67 odst. 1 tr. zák., by závisela na způsobu doručení určeného vyhledávacím orgánem, resp. na správném postupu poštovního doručovatele při doručování písemné zásilky a nikoliv na tom, kdy vyhledávací orgán rozhodne, že bude podezřelému sděleno obvinění s účinky uvedenými v ustanovení § 32 tr. ř.

Stanovisko krajského soudu vyslovené v napadeném usnesení by konečně vedlo k tomu, že by vznikly ničím neodůvodněné rozdíly v otázce zániku trestnosti promlčením podle toho, zda tentýž trestný čin se vyhledává nebo vyšetřuje. Správně proto poukázal generální prokurátor ČSR na ustanovení § 161 odst. 2 tr. ř., podle něhož se v některých případech koná vyšetřování i o trestných činech, o kterých se jinak koná vyhledávání.